

Een gedenkteken voor een Liendense 'burgervader'

Dat er een apart gedenkteken voor een burgemeester wordt opgericht gebeurt tegenwoordig nergens meer. Hooguit dat er een straat vernoemd wordt, of als de betrokken burgemeester veel meer dan normaal genoemd mag worden voor de gemeenschap heeft gedaan, wordt nog wel een plaquette aan een muur bevestigd, zoals enige jaren gelden voor de Burense burgemeester R.A. van Sandick, die veel heeft betekend voor de uitgebreide restauratie van dit monumentale stadje, waar de huidige gemeente naar genoemd is. In alle gevallen is één voorwaarde onontkoombaar, de betrokken burgemeester dient overleden te zijn.

Drie burgemeesters Verbrugh

De Commissaris van de Koningin benoemde met ingang van 1864 Albertus Verbrugh tot burgemeester van Lienden. Hij was de zoon van de steenfabrikant Aart Verbrugh Azn., die zelf burgemeester van Lienden was geweest van 1818 – 1844. Zijn zoon bleef maar kort burgemeester, want in 1869 droeg deze zijn functie over aan zijn zoon Johan Adriaan. Deze was op 13 juni 1841 in Amerongen geboren en werd dus nog ongehuwd op de jonge leeftijd van 28 jaar burgemeester. Hij was een dynamisch burgemeester, die thuis natuurlijk de bestuurlijke beslommingen van een plattelandsgemeente 'met de papepel ingegoten' had gekregen. In 1874 huwde hij met de uit IJzendoorn afkomstige Gerdina Adriana de Haas. Het huwelijk bleef kinderloos. In 1874 werd zijn burgemeestersfunctie uitgebreid met die van gemeentesecretaris, wegens ontslag van de toenmalige secretaris, die met gemeenschapsgelden had gesjoemeld. De dubbelfunctie van burgemeester/secretaris kwam veel voor bij kleinere gemeenten. De betrokkenen kregen op deze manier een acceptabel inkomen. Tot 1911 bleef burgemeester Verbrugh beide functies vervullen. In 1909 werd hij echter ernstig ziek en werd de burgemeester van IJzendoorn, de heer S.A. de Haas, die tevens zijn zwager was, tot waarnemer benoemd. Met ingang van 1 mei 1911 vroeg burgemeester Verbrugh wegens ernstige ziekte eervol ontslag. Enige maanden later, op 13 november van hetzelfde jaar overleed hij.

Monumentale lantaarn

Om 12 uur op woensdag 12 mei 1909 werd een monumentale lantaarn onthuld in het centrum van het dorp, op de kruising van de Dorpsstraat en de Oudsmidsestraat. Deze lantaarn was door de bevolking van de dorpen die toen tot de gemeente Lienden behoorden, toen in totaal 4446 inwoners, burgemeester A.J. Verbrugh aangeboden vanwege zijn 40 jarig jubileum als burgemeester. Een bronzen plaat op de sokkel heeft de aanleiding voor eeuwig vastgelegd met de volgende tekst:

Hulde blijk
aan
Johan Adriaan Verbrugh.
Bij zijn 40-jarig ambtsfeest,
Als burgemeester van Lienden.
Aangeboden door Burgerij van
Lienden, Ingen en Ommeren.
1869 – 12 mei- 1909

Een lokaal comité had de firma Braat te Delft opdracht gegeven deze lantaarnpaal in giet- en smeedijzer te vervaardigen en de driehoekige hardstenen sokkel te voorzien van de hiervoor genoemde gedenkplaat en de wapens van Lienden en de familie Verbrugh. Helaas kon de burgemeester zelf wegens ziekte niet bij de onthulling aanwezig zijn. Wethouder G. Hol en comitélid De Haas spraken tot de in groten getale aanwezige ingezetenen en genodigden enkele welgekozen woorden van waardering. Daarbij werden de lokale vaklieden die meegewerkt hadden aan de totstandkoming niet vergeten, de timmerman Verwey en metselaar Van den Berg. Waarnemend burgemeester De Haas dankte namens de familie voor deze openlijke hulde aan zijn zwager. Daarna speelde het muziekcorps 'Amecitia' enkele feestnummers terwijl het gehele dorp in een feestelijke roes was gedompeld, wat mede bevorderd werd door de vele uitgestoken vlaggen. Dat men trots was op dit lokale gedenkteken blijkt uit het feit dat door J.C. van Mil er kort na de onthulling ansichtkaarten van werden uitgegeven.

Helaas heeft het prachtig gesmede driehoekige ijzeren hekwerk met robuuste natuurstenen pilaren toch veranderingen moeten ondergaan. De ronde hardstenen pilaren zijn vervangen door saaie, dikke groen geverfde ijzeren palen, waarop verkeersborden zijn vastgezet en de smeedijzeren hekken zijn ingekort. Vooral nog is niet bekend wanneer het hek is gewijzigd. Hooguit mag men aannemen, dat benodigde extra ruimte voor het toenemend gemotoriseerd verkeer dit noodzakelijk maakte. En vermoedelijk zullen de naar verhouding dure natuurstenen palen teveel kapot gereden zijn en heeft men daarom besloten op ijzer over te gaan. Uiteraard mag men het archief van het Liendense

gedenktekencomité in het Regionaal Archief Rivierenland aanwezig verwachten, maar daar berust het helaas niet. Het zou echter mooi zijn als er naar aanleiding van dit artikel toch nog iets bij een van de lezers wordt aangetroffen en dit voor de toekomst bewaard gaat worden bij de archiefdienst!

W. Veerman